

PRAVILNIK O UNUTRAŠNjem REDU I ČUVARSKOJ SLUŽBI SPECIJALNOG REZERVATA PRIRODE „UVAC”

(„Sl. glasnik RS”, br. 47/2014)

OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Pravilnikom o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi Specijalnog rezervata prirode „Uvac” (u daljem tekstu: Pravilnik), uređuju se pravila za sprovođenje režima zaštite Specijalnog rezervata prirode „Uvac” (u daljem tekstu: Rezervat) i zaštitne zone, a naročito:

- 1) način na koji će se ponašati posetioci, vlasnici i korisnici nepokretnosti pri kretanju, boravku i obavljanju posla na zaštićenom području;
- 2) mesta, površine i objekti u kojima se ograničava kretanje ili zabranjuje i ograničava obavljanje određenih radnji, kao i trajanje tih mera, a posebno mesta gde se beloglavi sup gnezdi i prihranjuje;
- 3) biljne i životinjske vrste koje je zabranjeno uništavati, oštećivati ili uznemiravati, kao i vrste čije je korišćenje, tj. branje, sakupljanje i izlov ograničeno;
- 4) područja prirodnih ribljih plodišta, uslovi sportskog ribolova i dozvoljenog izlova riba, ribolovne vode čije je korišćenje zabranjeno ili ograničeno, u skladu sa zakonom;
- 5) način saradnje s fizičkim i pravnim licima koji po različitom osnovu koriste ili su zainteresovani za korišćenje zaštićenog područja;
- 6) uslovi zaštite prilikom naučnih istraživanja i obrazovnih aktivnosti;
- 7) mesta i uslovi za odlaganje otpada, način održavanja urednosti i čistoće zaštićenog područja;
- 8) način i organizacija čuvanja, oprema i sredstva neophodna za čuvanje i održavanje.

Član 2

Odredbe ovog pravilnika odnose se na stanovnike koji prebivaju ili borave na području Rezervata, vlasnike zemljišta i drugih nepokretnosti i pravna i fizička lica koja ostvaruju pravo korišćenja nepokretnosti ili korišćenja prirodnih dobara na području Rezervata kroz registrovanu delatnost, na posetioce Rezervata, kao i na pravna i fizička lica koja obavljaju druge dopuštene aktivnosti ili vrše službene radnje na području Rezervata.

Pravna i fizička lica iz stava 1. ovog člana dužni su da poštuju režim zaštite ustanovljen Uredbom o zaštiti specijalnog rezervata prirode „Uvac” (u daljem tekstu: Uredba).

Pravna ili fizička lica koja obavljaju delatnost, druge aktivnosti i službene radnje, žive ili borave na području zaštitne zone dužni su da poštuju režim zaštite ustanovljen Uredbom kojim je propisano da se u zaštitnoj zoni ne mogu obavljati radovi i aktivnosti sa značajnim nepovoljnim uticajem na prirodne vrednosti životne sredine, a posebno one za koje se osnovano pretpostavlja da mogu izazvati narušavanje glavnih vrednosti i obeležja Rezervata, pre svega biljnog i životinjskog sveta, voda i predela.

Član 3

Pravna ili fizička lica iz člana 2. ovog pravilnika dužna su da se pridržavaju zakona, Uredbe i odredaba ovog pravilnika, uputstava sa informativnih tabli i drugih oznaka, kao i uputstava ili naloga čuvara i drugih ovlašćenih lica Društva.

Član 4

Za korišćenje Rezervata i određenih prirodnih vrednosti zaštitne zone i za korišćenje usluga Rezervata Uvac d.o.o. (u daljem tekstu: Društvo) plaća se naknada.

Obveznike naknade, njenu visinu i način naplate propisuje Društvo posebnim aktom, u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode (u daljem tekstu: Zakon).

Član 5

Društvo obezbeđuje unutrašnji red u Rezervatu i zaštitnoj zoni u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom i to organizovanjem čuvarske službe, saradnjom sa lokalnim stanovništvom, javnim preduzećima i ustanovama i udruženjima građana, kao i saradnjom sa organima državne uprave i lokalne samouprave.

KRETANJE I BORAVAK POSETILACA

Član 6

Na javnim putevima u Rezervatu, u zavisnosti od ukazane potrebe i obezbeđenih tehničkih i drugih neophodnih uslova, postavljaju se ulazne stanice u skladu sa članom 68. st. 3, 4. i 5. Zakona.

Na ulaznim stanicama može se vršiti kratkotrajno zaustavljanje ili usporavanje kretanja motornih vozila radi pružanja informacija ili naplate naknada za ulazak motornih vozila u Rezervat.

Uslove i način postavljanja i rada ulaznih stanica, visinu i način naplate naknade iz st. 2. i 3. ovog člana Društvo će propisati posebnim aktom u skladu sa Zakonom.

Član 7

Boravak na području Rezervata i zaštitne zone je sloboden i bez ograničenja osim na mestima, u vreme i na način utvrđenim ovim pravilnikom. Ta mesta su propisno obeležena informativnim tablama:

- mesta gnežđenja beloglavog supa i drugih značajnih vrsta ptica, a naročito na lokalitetima Ušak, Molitva, Kučkin Krš, Veljušnica, Orlovica, Musin Klik, Šaponjski Vrh, Pavlovića brod i u klisuri Uvca između Kokinog Broda i Radoinje;
- mesta uređenim za potrebe prihranjivanja nekrofagih vrsta ptica, a naročito na hranilištima „Lupoglav” i „Manastirina”;
- delovi hidroakumulacija i vodotoka i njihovih obala koji su utvrđeni za prirodna riblja plodišta ili na kojima je iz drugih razloga ustanovljena periodska ili trajna zabrana ribolova, a naročito na delovima vodotoka Uvca, Vape, Grabovice, Veljušnice, Kladničke reke, Vrševine, Tisovice, Zlošnice, Marića reke i Negbinske reke, kao i 500 metara ispod brana Rastoke, Kokin Brod i Radoinja.
- pećine i kraške jame, a naročito u speleolškim objektima Ušačkog pećinskog sistema i Tubića pećine.

Mesta i objekte iz stava 1. ovog člana Društvo će označiti na vidljiv i jasan način.

Na području zaštitne zone iz stava 1. zabranjen je pristup i boravak bez odobrenja ili pratrje ovlašćenog lica upravljača.

Član 8

Na području zaštitne zone zabranjen je pristup i boravak bez odobrenja Društva, čuvara zaštićenog područja ili najave ovlašćenom licu Rezervata u speleološkim objektima, a naročito u Baždarskoj pećini i pećini Bukovik.

Objekte iz stava 1. ovog člana Društvo će označiti na vidljiv i jasan način.

Član 9

Za korišćenje čamaca i drugih plovnih sredstava radi kretanja, prevoza ljudi i transporta materijala na hidroakumulacijama i vodotocima, vlasnici odnosno korisnici tih plovila dužni su da pribave odobrenje Društva.

Nije dopuštena upotreba čamaca koji za pokretanje koriste motor sa unutrašnjim sagorevanjem veće snage od 10 KS, osim za plovila koja koristi upravljač Rezervat Uvac d.o.o.

Društvo će posebnim aktom propisati bliže uslove upotrebe čamaca i drugih plovnih sredstava, način vođenja evidencije tih sredstava i izdatih odobrenja.

Član 10

Režim saobraćaja, odnosno kretanje, zaustavljanje i parkiranje motornih vozila odnosno vozila na motorni pogon na nekategorisanim putevima i pristup određenim mestima i objektima na području Rezervata može se, na osnovu dogovora sa korisnicima tih puteva, mesta i objekata, zabraniti, regulisati ili ograničiti za određene kategorije učesnika u saobraćaju.

Obaveštenje o režimu saobraćaja iz stava 1. ovog člana biće na pogodan način stavljeni na znanje javnosti i učesnicima u saobraćaju a deonice puteva i mesta u Rezervatu na kojima nije dozvoljeno kretanje ili parkiranje motornih vozila biće vidno obeležena.

Član 11

Prevoznici koji obavljaju transport građevinskog materijala putevima i hidroakumulacijama za fizička i pravna lica na području Rezervata dužni su da blagovremeno obaveste Društvo o vrsti tereta, njegovom vlasniku i lokaciji prevoza, kao i da poseduju odgovarajuće građevinske dozvole za izvođenje radova u kojima koriste taj građevinski materijal.

Član 12

Loženje vatre na otvorenom ognjištu, izvan mesta određenih za kampovanje i logorovanje dopušteno je samo na posebno uređenim ložištima u okviru površina koje će se odrediti za potrebe izletnika kao dnevni bivaci, odnosno mesta piknika.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, kampovanje ili logorovanje može se organizovati uz pratnju čuvara i odobrenje Društva na drugom mestu, u kratkom trajanju i za manji broj lica, a za potrebe istraživačkog rada i ekoturizma.

Za sve objekte koji se koriste u svrhu kampovanja ili logorovanja vlasnici objekata plaćaju naknadu za korišćenje zaštićenog područja u skladu sa odlukom Društva.

Za postavljanje splavova i pontona, sa ili bez kućice za odmor, na području Rezervata Uvac potrebno je pribaviti uslove od opštinskog upravnog organa nadležnog za poslove vodoprivrede, kao i odobrenje upravljača Rezervata za postavljanje splavova i pontona, sa ili bez kućica za odmor vlasnik plaća naknadu u skladu sa odlukom Društva.

Član 13

Vlasnici i korisnici zemljišta i drugih nepokretnosti dužni su da omoguće prolaz čuvarima i drugim ovlašćenim licima Društva u vršenju službenih radnji, kao i licima koja sa odobrenjem Društva obavljaju istraživačke i druge aktivnosti u Rezervatu i zaštitnoj zoni.

ZAŠTITA PRIRODNIH I KULTURNIH VREDNOSTI I ŽIVOTNE SREDINE

Član 14

Lica koja žive, borave ili obavljaju posao na području Rezervata i zaštitne zone dužna su da primenjuju mere zaštite prirodnih, kulturnih i drugih vrednosti i životne sredine u skladu sa zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Član 15

Biljke zaštićene Pravilnikom o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva kao prirodne retkosti nije dopušteno seći, kidati, lomiti, čupati, sakupljati njihovo seme i plodove, ili ih na drugi način oštećivati i uništavati.

Životinje zaštićene Pravilnikom o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva kao prirodne retkosti nije dopušteno rasterivati, uz nemiravati, hvatati, ubijati i ranjavati, nehotično i namerno trovati, sakupljati jaja i druge razvojne oblike, uništavati i oštećivati gnezda i ostala mesta i objekte na kojima se te životinje razmnožavaju, odgajaju mladunce, sklanjavaju, borave i hrane.

Lice koje na području Rezervata i zaštitne zone primeti i nađe primerke biljaka i životinja iz st. 1. i 2. ovog člana koji su oštećeni, odnosno ranjeni, bolesni, nemoćni ili mrtvi ili primeti pojave oštećenja i uništavanja staništa biljaka i životinja su dužno je da o tome bez odlaganja obavesti čuvara ili drugo ovlašćeno lice Društva, odnosno da tim licima preda spomenuti nađeni primerak biljke odnosno životinje. Društvo vodi evidenciju o podnetim obaveštenjima, odnosno sastavlja zapisnik u vezi utvrđenog stanja po podnetom obaveštenju ili nađenom primerku biljke odnosno životinje.

Društvo će o nalazima i obaveštenjima iz stava 3. ovog člana obavestiti Zavod za zaštitu prirode Srbije, odnosno preuzeti druge potrebne radnje u vezi tih nalaza i obaveštenja.

Član 16

Divlje vrste biljaka, gljiva, lišajeva i životinja koje su stavljenе pod kontrolu korišćenja i prometa Uredbom o stavljanju pod kontrolu sakupljanja i prometa divlje flore i faune mogu se sakupljati na području Rezervata i zaštitne zone na način i pod uslovima utvrđenim prethodno spomenutim propisom.

Za sakupljanje divlje flore i faune iz stava 1. ovog člana na području Rezervata na mestima koja su utvrđena članom 7. ovog pravilnika, lica koja vrše sakupljanje dužna su da pribave odobrenje Društva za ulaz i boravak na tim mestima.

Lica koja vrše sakupljanje divlje flore i faune iz stava 1. ovog člana na području Rezervata dužna su da čuvaru ili drugom ovlašćenom licu Društva prijave dnevne količine i vrste sakupljene flore i faune.

Član 17

Vrste divlje flore i faune čije je korišćenje i zaštita regulisano propisima iz oblasti šumarstva, poljoprivrede i lovstva mogu se na području Rezervata i zaštitne zone koristiti na način i pod uslovima iz tih propisa.

Za pristup i boravak na mestima u Rezervatu koja su utvrđena članom 7. ovog pravilnika, a radi korišćenja divlje flore i faune u okviru dopuštenih aktivnosti šumarstva, poljoprivrede i lovstva, potrebno je pribaviti odobrenje Društva.

Lov, odnosno pristup i boravak lovaca sa oružjem i psima na mestima iz člana 7. stav 1. nije dopušten (*detaljan opis granica područja na kojem je zabranjen pristup i boravak lovaca sa oružjem i psima nalazi se u prilogu ovog pravilnika).

Takođe, nisu dopušteni ni ulazak i kretanje lovaca sa oružjem i psima na području Rezervata u vreme lovostaja.

Član 18

Zabranjeno je bez odobrenja Društva ostavljanje uginulih, zaklanih i ubijenih životinja i njihovih delova, klaničkog otpada i mesnih prerađevina na mestima uređenim kao hranilišta nekrofagih vrsta ptica.

Član 19

Na području Rezervata nije dopušteno unošenje, odnosno sadnja, zasejavanje i naseljavanje alohtonih divljih vrsta biljaka i životinja, odnosno vrsta stranih za izvorni živi svet zapadne Srbije.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, alohtone vrste biljaka mogu se unositi na malim površinama i u ograničenoj brojnosti prilikom sprovođenja mera antierozione zaštite, zaštite životne sredine i hortikulturnog uređenja, a alohtone vrste faune u cilju unapređenja stanja vodenih ekosistema i naselja riba, pod uslovima koje utvrdi Zavod za zaštitu prirode Srbije u skladu sa Uredbom, pod strogo kontrolisanim uslovima radi hortikulturnog uređenja, zaštite od vodne erozije i rekultivacije degradiranih površina.

Na području Rezervata i zaštitne zone zabranjeno je unošenje ili naseljavanje invazivnih vrsta biljaka i životinja u skladu sa merodavnim propisima.

Član 20

Društvo će na pogodan način javno prikazati, i učiniti dostupnim svima koji žive ili po nekom osnovu borave na području Rezervata i zaštitne zone, spiskove vrsta divlje flore i faune iz čl. 15. i 16. sa imenima na srpskom i latinskom jeziku i drugim neophodnim informacijama značajnim za njihovo prepoznavanje, zaštitu i režim korišćenja.

Član 21

Zabranjeno je oštećivanje, uništavanje, iznošenje i prisvajanje primeraka biljaka i životinja, minerala, kristalnih tvorevinama, fosilnih ostataka i artefakata iz pećina i kraških jama, rasturanje i iznošenje guana, ostavljanje otpadaka, upotreba materija kojima se mogu zagaditi vode, ispisivanje grafita i loženje vatrenih objekata.

U cilju naučnog istraživanja, zaštite i uređenja speleoloških objekata može se dopustiti uzimanje i iznošenje predmeta iz stava 1. ovog člana, odnosno vršenje manjih promena na delovima pećinskih ulaza i kanala, pod uslovima koje utvrdi Zavod za zaštitu prirode Srbije.

Prolazak kroz pećinske sisteme mogu organizovati samo organizacije ili udruženja koja su tehnički i kadrovski sposobljena da organizuju bezbedan prolazak turističkih grupa koje ne mogu imati više od deset osoba. Takve aktivnosti se moraju najaviti i zatražiti odobrenje od upravljača zaštićenog područja.

Za obavljanje tih aktivnosti organizator snosi troškove naknade korišćenja zaštićenog područja, kao i svu krivičnu i materijalnu odgovornost ukoliko dođe do oštećenja pećinskog nakita, ili uništavanja flore i faune pećinskih sistema od strane osoba koje borave u pećinskom sistemu, kao i za iznošenje delova geonasleđa speleoloških objekata ili primeraka flore i faune.

Član 22

Zabranjeno je oštećivati i uništavati predmete i objekte koji imaju kulturno-istorijsku vrednost, odnosno svojstvo ili status kulturnog dobra.

Nisu dopušteni razgradnja i drugi vidovi oštećivanja ili uništavanja objekata koji predstavljaju istaknute primere narodnog graditeljstva.

Nije dopušteno raskopavanje mesta na kojima su konstatovani ili osnovano prepostavljeni arheološki nalazi, niti njihovo zauzeće izgradnjom objekata i drugim radovima.

Društvo će u saradnji sa nadležnim institucijama za istraživanje i zaštitu kulturnih dobara, arheološkog i etnografskog blaga sačiniti popis predmeta, objekata i mesta iz st. 1, 2. i 3. ovog člana na području Rezervata.

Društvo će na vidan i pogodan način obeležiti objekte i mesta sa kulturno-istorijskim vrednostima na području Rezervata.

Član 23

Zabranjeno je obavljati radove i druge aktivnosti kojima se mogu izazvati nepovoljne promene životne sredine, odnosno zagaditi tle, voda i vazduh, stvarati prekomerna buka i indukovati zračenje štetno po ljude i živi svet.

Na području zaštitne zone primenjuju se propisi i mere kojima se obezbeđuje eliminisanje ili smanjenje uticaja postojećih izvora zagađenja na životnu sredinu. Za planirane objekte, radove i aktivnosti sa mogućim značajnim uticajem na životnu sredinu neophodno je pribaviti saglasnost nadležnog organa za zaštitu životne sredine u skladu sa Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu i Zakonom o proceni uticaja na životnu sredinu.

Na području Rezervata zabranjeni su izgradnja objekata i drugi radovi koji nepovoljno utiču na životnu sredinu, a posebno nije dopušteno:

- graditi industrijske objekte, uključujući i objekte za primarnu obradu drveta, skladišta industrijske robe, velike stočarske i živinarske farme,
- prekomerno i nekontrolisano koristiti hemijske materije za zaštitu i prihranu bilja,
- prati, servisirati ili parkirati motorna vozila i poljoprivredne mašine na obalama i u koritima vodotoka i na obalama hidroakumulacija,
- ispuštati otpadne vode iz domaćinstava, privrednih i drugih objekata.

VRŠENJE DELATNOSTI I KORIŠĆENJE PRIRODNIH RESURSA

Član 24

Poljoprivredna delatnost, odnosno obrada zemljišta i gajenje ratarskih i voćarskih kultura, krmnog i industrijskog bilja, gajenje stoke, živine i pčela i primarna prerada poljoprivrednih proizvoda vrše se u skladu sa propisima koji regulišu oblast poljoprivrede, veterine, zaštite bilja i sanitарне zaštite i u skladu sa ovim pravilnikom.

Na području Rezervata nije dopušteno preoravanje pašnjaka i prirodnih livada, kao i oranje obradivog zemljišta i druge radnje na mestima i na način koji mogu izazvati procese vodne erozije i nepovoljne promene izgleda predela.

Na području Rezervata izgradnja i rad objekata za gajenje stoke i živine ograničava se na postojeća poljoprivredna domaćinstva i njihove naslednike prvog i drugog reda a kapacitet i drugi uslovi izgradnje i funkcionisanja tih objekata utvrđuju u okviru standarda koji važe za mini i srednje farme.

Na području Rezervata obavezno je privremeno skladištenje stajskog i drugog prirodnog đubriva u objektima koji zadovoljavaju standarde i propise sanitарне zaštite i zaštite životne sredine.

Na području Rezervata, u skladu sa zakonom, nije dopušteno paljenje strnjike dok se eventualna upotreba vatre za uništavanje korova i otpadaka može primenjivati ukoliko nije u suprotnosti za zakonom, propisima koji regulišu zaštitu od požara i uz prijavu tih radova Društvu.

Član 25

Poljoprivredna delatnost, odnosno obrada zemljišta i gajenje ratarskih i voćarskih kultura, krmnog i industrijskog bilja, gajenje stoke, živine i pčela i primarna prerada poljoprivrednih proizvoda vrši se u skladu sa propisima koji regulišu oblast poljoprivrede, veterine, zaštite bilja i fito-sanitarne zaštite, Uredbom i ovim pravilnikom.

Društvo će, prema ukaznoj potrebi, posebnim aktom, blagovremeno i na odgovarajući način, privremeno zabraniti ili ograničiti primenu određenih hemijskih sredstava u Rezervatu ili njegovim pojedinim delovima.

Društvo će odgovarajućim merama i aktivnostima podsticati poljoprivrednike na što manju upotrebu hemijskih sredstava na području Rezervata i pomagati prelazak na organsku poljoprivrednu proizvodnju.

Član 26

Gajenje, zaštita i korišćenje šuma vrši su u skladu sa Zakonom o šumama, propisima donetim na osnovu tog zakona, čl. 18. i 35. Zakona, Uredbom i ovim pravilnikom.

Gazdovanje šumama u državnoj svojini sprovodi se prema planovima razvoja šumskega područja, osnovama gazdovanja, godišnjim planovima gazdovanja šumama i izvođačkim projektima.

Gazdovanje šumama sopstvenika za koje se ne donose osnove gazdovanja vrši se na osnovu programa gazdovanja i godišnjih planova gazdovanja.

Na području SRP „Uvac“ korisnik šuma u državnoj svojini je Javno preduzeće „Srbijašume“.

Član 27

Na području Rezervata zabranjeno je krčenje i čista seča šume radi promene vrste drveća i uzgojnih oblika šume na malim površinama, izgradnje šumske komunikacija i objekata, zaštite i nadzora prirodnih vrednosti i za druge dozvoljene namene izgradnje i uređenja prostora u skladu sa Zakonom.

Na području Rezervata nije dopuštena seča i drugi oblik uklanjanja ili oštećivanja reprezentativnih stabala drveća i primeraka zaštićenih, retkih i u drugom pogledu značajnih vrsta drveća i žbunja.

Član 28

U postupku izrade šumskih osnova i programa šumarstva koji se odnose na područje Rezervata, JP „Srbijašume“ odgovorno za donošenje tih osnova i programa pribaviće uslove Zavoda za zaštitu prirode Srbije ako zakonom nije drukčije određeno.

Javno preduzeće za gazdovanje šumama, „Srbijašume”, dužno je da Društvo stavi na uvid godišnji izvođački plan kao i da ga redovno obaveštava o početku značajnijih radova u državnim šumama na području Rezervata, kao što su seča i izvlačenje drvnih sortimenata, izgradnja saobraćajnica i drugih objekata, pošumljavanje, preduzimanje mera protiv šumske štetočine, primena mera protivpožarne zaštite i dr.

Javno preduzeće iz stava 2. ovog člana dužno je da redovno obaveštava Društvo o davanju u zakup državnog zemljišta čiji je korisnik, odnosno kojim upravlja kao i o protivpravno podignutim objektima na tom zemljištu.

Član 29

Korišćenje, zaštita i uređenje voda i zaštita od štetnog dejstva voda vrši se na osnovu Zakona o vodama, propisa donetih na osnovu tog zakona, Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda, Uredbe i ovog pravilnika.

Za kaptiranje izvora i odvođenje vode i druge hidrotehničke radove na području Rezervata, kao i za radove na vodnom zemljištu ribolovnih voda zaštitne zone, osim uslova i drugih akata nadležnog javnog vodoprivrednog preduzeća „Srbijavode”, potrebno je pribaviti mišljenje Društva i uslove Zavoda za zaštitu prirode Srbije.

Na području Rezervata i zaštitne zone nisu dopušteni izgradnja vodoprivrednih objekata i drugi radovi i aktivnosti koji ometaju razmnožavanje ili sprečavaju migracije riba, kao ni radovi koji su zabranjeni Zakonom o vodama.

Drinsko-limske hidroelektrane d.o.o. - Radna jedinica „Limske hidroelektrane” dužne su da redovno obaveštavaju Društvo o planiranom režimu rada i očekivanim većim oscilacijama nivoa vode u hidroakumulacijama „Uvac”, „Zlatar - Kokin Brod” i „Radojinja”.

JVP „Srbijavode” iz stava 2. ovog člana nadoknadiće Društву štetu nastalu u ribljem fondu navedenih hidroakumulacija usled neplaniranog i nenajavljenog ispuštanja voda.

Način obračuna i naknade štete Društvo i Drinsko-limske hidroelektrane d.o.o. mogu sporazumno urediti odgovarajućim aktom o poslovno-tehničkoj saradnji.

Član 30

JVP „Srbijavode” dužno je da stavi na uvid Društvu podatke iz katastara zagađivača, vodoprivrednih objekata i bujičnih tokova koji se odnose na područje Rezervata i zaštitne zone.

Nadležni organ opštinske uprave dužan je da utvrdi erozivno područje na prostoru iz stava 1. ovog člana.

Društvo i javno vodoprivredno preduzeće mogu sporazumno urediti način i uslove saradnje u obavljanju poslova na zaštiti i korišćenju voda.

Društvo može naplatiti naknadu javnom vodoprivrednom preduzeću za obavljanje delatnosti na području Rezervata, u skladu sa posebnim aktom koji će Društvo doneti.

Član 31

Eksplotacija mineralnih sirovina na području Rezervata i zaštitne zone vrši se u skladu sa Zakonom o rudarstvu i geološkim istraživanjima, propisima donetim na osnovu ovog zakona, Uredbom i ovim pravilnikom.

Na području Rezervata nije dopuštena eksplotacija mineralnih sirovina i izgradnja rudarskih objekata, osim planskog otvaranja privremenih pozajmišta građevinskog ili ukrasnog kamena za lokalne potrebe.

Otvaranje, način i period rada, kao i dopuštene količine materijala iz stava 2. ovog člana utvrđuju se u skladu sa zakonom, uz prethodno pribavljeni uslovi Zavoda za zaštitu prirode Srbije i mišljenje Društva.

Društvo može naplatiti naknadu za obavljanje delatnosti eksplotacije mineralnih sirovina iz stava 2. ovog člana u skladu sa posebnim aktom, izuzev fizičkim licima koja te sirovine uzimaju na zemljištu u privatnoj ili zadružnoj svojini svojini i koriste u sopstvene nekomercijalne svrhe.

LOV I RIBOLOV

Član 32

Aktivnosti lova na području Rezervata i zaštitne zone vrše se u skladu sa Zakonom o divljači i lovstvu i drugim propisima koji regulišu oblast lovstva, Uredbom i ovim pravilnikom.

Životinjske vrste zaštićene Pravilnikom o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva kao prirodna retkost nije dopušteno loviti, odnosno smatrati lovnom divljači u smislu odredbi Zakona o divljači i lovstvu.

U postupku izrade i donošenja lovnih osnova koje se odnose na područje Rezervata potrebno je pribaviti uslove Zavoda za zaštitu prirode Srbije.

Lovačko udruženje „Kozomor” Nova Varoš i lovačko udruženje „Vrhovi” Sjenica koje je korisnik lovišta na području Rezervata dužno je da o planiranim i preduzetim lovnim aktivnostima redovno obaveštava Društvo.

Društvo može naplatiti naknadu lovačkom udruženju za obavljanje aktivnosti lova na području Rezervata u skladu sa posebnim aktom koji donosi.

Član 33

Gajenje, zaštita, lov i korišćenje riba na području Rezervata i zaštitne zone vrši se u skladu sa Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda, drugim merodavnim propisima koji regulišu ribarstvo, Uredbom i ovim pravilnikom.

Ribolovne vode na prostoru Rezervata i zaštitne zone pripadaju Ribarskom području „Specijalni rezervat prirode Uvac”, koje je određeno posebnim aktom Društva, na osnovu uredbe, a u skladu sa Zakonom.

Korisnik Ribarskog područja „SRP Uvac” (u daljem tekstu: Ribarsko područje) je Društvo.

Član 34

Na Ribarskom području dopuštene su aktivnosti rekreativnog i sportskog ribolova.

Na Ribarskom području može se vršiti i ribolov u naučnoistraživačke svrhe pod uslovima utvrđenim zakonom i ovim pravilnikom.

Izuzetno, na Ribarskom području može se dopustiti sanacioni ribolov, na osnovu dozvole Ministarstva i odobrenja Društva

Član 35

Na Ribarskom području zabranjen je ribolov mladice i potočne odnosno jezerske pastrmke.

Društvo može godišnjim programom unapređenja ribarstva, na osnovu srednjoročnog programa ribarstva, dopustiti ograničeni rekreativni ribolov vrsta riba iz stava 1. ovog člana poštujući odredbe Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda, Pravilnika o načinu, alatima i sredstvima kojima se obavlja privredni ribolov, kao i o načinu, alatima, opremi i sredstvima kojima se obavlja rekreativni ribolov, kao i Naredbe o merama za očuvanje i zaštitu ribljeg fonda.

Društvo će navedenim godišnjim programom utvrditi uslove rekreativnog ribolova salmonidnih vrsta riba u pogledu vremena, minimalne dužine i dopuštenog broja primeraka.

Na Ribarskom području utvrđuje se lovostoj za sledeće vrste riba u vreme njihovog mresta, i to:

- 1) od 1. aprila do 30. juna - za klena, mrenu i ploticu,
- 2) od 1. aprila do 31. maja - za skobelja i šarana,
- 3) od 1. maja do 15. jula - za potočnu mrenu,
- 4) od 1. oktobra do 1. marta - za jezersku zlatovčicu.

Na Ribarskom području utvrđuju se minimalne lovne dužine za sledeće vrste riba, i to:

- 1) 10 cm - za krkušu,
- 2) 20 cm - za klena, mrenu, potočnu mrenu, skobelja i ploticu,
- 3) 25 cm - za jezersku zlatovčicu,
- 4) 30 cm - za šarana.
- 5) 40 cm - za smuđa.

Društvo može godišnjim programom unapređenja ribarstva, na osnovu srednjoročnog programa ribarstva, dopustiti lov šarana u periodu mresta iz stava 3. ovog člana i ispod propisane minimalne dužine iz stava 4. ovog člana, uz prethodno pribavljenu dozvolu ministarstva nadležnog za poslove ribarstva.

Član 36

Na ribolovnim vodama Ribarskog područja utvrđuju se režimi ribolova na osnovu Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda i srednjoročnog programa unapređenja ribarstva.

Član 37

Zabranjen je sportski ribolov noću, u vremenu od 21 čas uveče do 5 časova ujutru, osim lova šarana i babuške, na osnovu pojedinačnog odobrenja koje Društvo izdaje na zahtev sportskog ribolovca.

Društvo može godišnjim programom unapređenja ribarstva, na osnovu srednjoročnog programa unapređenja ribarstva i u okviru propisa donetih na osnovu Zakona o ribarstvu, drukčije odrediti period i vreme u kome nije dozvoljen noćni sportski ribolov, kao i delove ribolovne vode na kojoj je noćni sportski ribolov zabranjen.

Član 38

Sportski ribolov dopušteno je obavljati jedino sa udičarskim priborom koga po ribolovcu čine najviše tri štapa sa po dve jednokrake udice.

Dopušteni sportski ribolov mladice i pastrmke obavlja se isključivo sa veštačkim ribolovnim mamcem.

Nije dopušten sportski ribolov iz čamca i sa splava. Društvo može izuzetno odobriti sportski ribolov sa čamca i drugog plovidbenog objekta u mirovanju.

Zabranjen je ribolov na zaleđenim površinama.

Član 39

Dopuštene količine dnevnog ulova koje jedan ribolovac može zadržati su do 3 komada (primerka) zlatovčice i do 3 kg autohtonih ciprinidnih vrsta (skobalj, plotica, klen, rečna mrena, ukljeva, potočna mrena, krkuša).

Ulov koji se ne sme ili ne namerava zadržati zbog prekoračenja dopuštene količine dnevnog ulova, usled ograničenja u vezi propisane minimalne dužine ili iz drugih razloga, mora se odmah neozleđen vratiti u vodu.

Ribolov na vrste iz stava 1. ovog člana odvija se u toku godine do ispunjenja kvote procenjene bezbedne žetve, a nakon toga ribolov se u toj godini obustavlja.

Šarana i babušku dopušteno je loviti bez ograničenja u pogledu dnevne i godišnje količine ulova.

Riba ulovljena za vreme lovostaja na tu vrstu ribe, odnosno riba čiji je lov zabranjen u toku cele godine, mora se odmah vratiti vodu sa što manje oštećenja i povreda.

Ulovljene ribe zabranjeno je stavljati u promet.

Član 40

Na ribarskom području mogu se organizovati takmičenja u sportskom ribolovu koja moraju biti usklađena sa programom upravljanja ribarskim područjem.

U takmičenju iz stava 1. ovog člana nije ograničen ulov dopuštenih vrsta riba u pogledu količine i dužine primeraka.

Riba ulovljena na takmičenju posle merenja vraća se u vodu neozleđena.

Član 41

Zabranjeno je ometanje ribolovaca bukom ili galamom od strane ostalih ribolovaca ili drugih lica, osim kada se radi o javnom saobraćaju i obavljanju registrovanih ili dopuštenih delatnosti i aktivnosti.

Član 42

Društvo će svake godine, posle donošenja godišnjeg programa unapređenja ribarstva, na podesan način učiniti program dostupan javnosti i zainteresovanim organizacijama sportskih ribolovaca. Tim programom utvrđen je godišnji režim sportskog ribolova i druge informacije od značaja za zaštitu i korišćenje ribolovnih voda.

Član 43

Društvo, kao korisnik Ribarskog područja, izdaje i organizuje distribuciju dozvola za sportski ribolov.

Visina naknade, odnosno cena dozvole za sportski ribolov utvrđuje se odlukom direktora Društva, a na preporuku upravnika ribarskog područja.

Novčana sredstva dobijena iz naknade od dozvola za sportski ribolov prihod su Društva.

Društvo plaća naknadu za korišćenje ribarskog područja u skladu sa zakonom.

SPORT, TURIZAM I REKREACIJA

Član 44

Na području Rezervata i zaštitne zone mogu se organizovati sportska takmičenja na vodi, ronjenju, ribolovu, planinarstvu i orientaciji u prirodi, speleologiji, bicikлизму i drugim oblastima ukoliko se tim aktivnostima ne oštećuju ili ugrožavaju prirodne vrednosti i kvalitet životne sredine.

Za takmičenja iz stava 1. ovog člana koja se odvijaju na području Rezervata organizator pribavlja odobrenje Društva i plaća naknadu u skladu sa posebnim aktom koji donosi Društvo.

Za planirane sportske aktivnosti kod kojih se osnovano prepostavlja mogućnost uticaja na prirodne vrednosti Rezervata i kvalitet životne sredine organizator pribavlja i uslove Zavoda za zaštitu prirode Srbije.

Član 45

Na području Rezervata i zaštitne zone mogu se obavljati delatnosti turizma i rekreacije u skladu sa zakonom, uredbom i ovim pravilnikom.

Usluge turističkog smeštaja i ugostiteljske usluge na području Rezervata mogu pružati pravna i fizička lica shodno Zakonu o turizmu, propisima na osnovu ovog zakona, Zakonu o zaštiti prirode, Uredbom i ovim pravilnikom.

Usluge prevoza posetilaca čamcima i njihovog praćenja u razgledanju rezervata mogu vršiti pravna i fizička lica koja osim opštih zakonskih uslova imaju odobrenje Društva. Za obavljanje tih aktivnosti sva pravna i fizička lica plaćaju naknadu upravljaču za korišćenje zaštićenog područja na osnovu Odluke o naknadama za korišćenje zaštićenog područja SRP „Uvac”.

Turističke organizacije zainteresovane za obavljanje turističkih delatnosti na zaštićenom području moraju imati odobrenje od upravljača, a za obavljanje tih aktivnosti plaćaju naknadu za korišćenje usluga čuvarske službe, kao i naknadu za korišćenje zaštićenog područja.

Član 46

Posetu Rezervatu i razgledanje njegovih vrednosti od strane turističkih grupa koje broje više od tri posetioca organizator turističkog putovanja odnosno davalac turističkih ili ugostiteljskih usluga prijavljuje upravljaču dva dana pre odvijanja aktivnosti u rezervatu.

Društvo organizuje vođenje turističkih grupa iz stava 1. ovog člana ili izdaje odobrenje kojim ovlašćuje drugo pravno ili fizičko lice da vodi posetioce na način, na mesta i u vreme koji se navedenim odobrenjem utvrđuju.

Individualni posetioci, kao i grupe koje broje manje od tri osobe, dužni su da nameravano razgledanje Rezervata izvan javnih puteva prijave Društvu odnosno fizičkom ili pravnom licu koje Društvo ovlasti.

Društvo će izraditi i doneti program turističke posete Rezervata kojim će bliže urediti dopušten način i mesta posećivanja, istovremeni broj posetilaca na pojedinim mestima i druga pitanja od značaja za razgledanje i prezentaciju vrednosti Rezervata, a posebno način organizovanja aktivnosti ekoturizma u saradnji sa meštanima.

Član 47

Za turističku posetu i razgledanje Rezervata plaća se naknada.

Obveznike naknade iz stava 1. ovog člana, njenu visinu i način naplate Društvo će propisati posebnim aktom.

IZGRADNJA OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA

Član 48

Izgradnja objekata i uređenje prostora na području Rezervata i zaštitne zone vrši se u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji i propisima koji regulišu prostorno i urbanističko planiranje i izgradnju, uredbom i ovim pravilnikom.

Za prostorne i urbanističke planove koji se odnose na područje Rezervata i zaštitne zone u celosti ili na njihove pojedine delove sprovodi se postupak strateške procene uticaja na životnu sredinu u skladu sa zakonom, odnosno proverava potreba sprovođenja te procene u zavisnosti od vrste i sadržaja plana i mogućih značajnih uticaja na životnu sredinu.

Postupak strateške procene iz stava 2. ovog člana sprovodi organ nadležan za donošenje plana, uz pribavljanje odgovarajućih uslova, mišljenja i saglasnosti i učešće javnosti, u skladu sa zakonom.

Član 49

Za objekte na području zaštitne zone za koje se zna ili osnovano prepostavlja da njihova izgradnja i namena mogu imati značajan uticaj na prirodne vrednosti i životnu sredinu, sprovodi se postupak procene uticaja na životnu sredinu u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji, kao i u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode.

Postupak procene iz stava 1. ovog člana sprovodi republički organ nadležan za poslove zaštite životne sredine. U tom postupku investitor pribavlja uslove zaštite prirode koje izdaje Zavod za zaštitu prirode Srbije, a organ nadležan za procenu uticaja može tražiti i mišljenje Društva.

Član 50

Za privredne, infrastrukturne, turističke, stambene, ekonomске i druge objekte na području Rezervata čija izgradnja, rekonstrukcija i dogradnja nisu zabranjeni uredbom vrši se provera uticaja na životnu sredinu i utvrđuju mere zaštite u skladu sa zakonom.

U postupku pribavljanja urbanističkih akata i odobrenja za izgradnju neophodno je da organ nadležan za poslove urbanizma i izgradnje ili investitor pribave uslove zaštite prirode koje izdaje Zavod za zaštitu prirode Srbije.

Član 51

Izgradnja i rekonstrukcija stambenih, ekonomskih i pomoćnih objekata poljoprivrednih domaćinstava, vikendica i privremenih objekata izvan građevinskih reona i građevinskog zemljišta utvrđenih i proglašenih u skladu sa zakonom nisu dopušteni na području Rezervata.

Građevinski reoni i građevinsko zemljište iz stava 1. ovog člana, vrsta i namena objekata, odnosno pravila uređenja i građenja utvrđiće se odgovarajućim urbanističkim planovima i dokumentima.

Do donošenja planova i dokumenta iz stava 2. ovog člana izgradnja, rekonstrukcija i dogradnja objekata poljoprivrednih domaćinstava na području Rezervata može se vršiti samo u okviru postojećih građevinskih parcela, uz obavezno pribavljanje lokacijske dozvole i odobrenja za izgradnju.

Član 52

Izgradnja pomoćnih objekata, radovi investicionog održavanja objekata i postavljanje montažnih objekata vrši se u postupku utvrđenom Zakonom o planiranju i izgradnji, bez pribavljanja građevinske dozvole.

Za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju objekata iz stava 1. ovog člana investitor je dužan da pribavi mišljenje Društva.

Društvo će na osnovu vrste i obima planiranih radova i mogućih uticaja na životnu sredinu proceniti eventualnu potrebu da investitor pribavi i uslove zaštite prirode od Zavoda za zaštitu prirode Srbije.

ODRŽAVANJE ČISTOĆE I UPRAVLJANJE OTPADOM

Član 53

Održavanje čistoće i upravljanje otpadom na području Rezervata i zaštitne zone vrši se u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom, Zakonom o zaštiti prirode i drugim propisima koji regulišu zaštitu životne sredine i upravljanje čvrstim i tečnim otpadom, propisima koji regulišu komunalnu higijenu Uredbom i ovim pravilnikom.

Na području Rezervata nije dopušteno izlivanje u vodotokove i zemljište neprečišćenih komunalnih voda i hemijski otrovnih i opasnih materija i odlaganje komunalnih i drugih čvrstih otpadaka na način i u količinama da mogu zagaditi zemljište i vode u sливу Uvca.

Član 54

Na području Rezervata zabranjeno je odlaganje komunalnog, industrijskog i građevinskog otpada, ambalaže, rashodovanih motornih vozila, drugih mašina i aparata, osim komunalnih i poljoprivrednih otpadaka poreklom sa zaštićenog područja, koji mogu da se odlažu na mestima koja su za to određena i obeležena na propisan način.

Svako je dužan da zbrinjava, odnosno sakuplja i odlaže otpatke koje stvara, na mestima koja su posebno uređena i obeležena za te namene.

Društvo će postaviti odgovarajuću opremu, odnosno kante, korpe ili kese za privremeno odlaganje čvrstih otpadaka i organizovati njihovo pražnjenje i odvoženje izvan područja Rezervata.

Društvo će u saradnji sa komunalnim službama teritorijalno nadležnih opština organizovati postavljanje i redovno pražnjenje kontejnera za smeće u naseljenim delovima područja Rezervata, odnosno mestima okupljanja većeg broja posetilaca.

Društvo će u saradnji sa službama iz stava 4. ovog člana odrediti mesta i vreme ostavljanja kabastog otpada, kao što su staklena i plastična ambalaža, rashodovana motorna vozila, druge mašine i aparati, i njihovo odvoženje van zaštićenog područja.

Član 55

Vlasnici i korisnici nepokretnosti dužni su da ih održavaju u čistom i urednom stanju.

Obavezna je seča i potkresivanje grana drveća i žbunja i uklanjanje korova na zemljištu u putnom pojasu, oko javnih i privrednih objekta i u krugu seoskih domaćinstava.

Korisnici i sopstvenici šuma dužni su da održavaju šumski red u skladu sa merodavnim propisima u oblasti šumarstva, uključujući i obavezu što kraćeg zadržavanja posećenih stabala i ogrevnog drveta pored puteva.

OBELEŽAVANJE I POSTAVLJANJE OZNAKA, FOTOGRAFISANJE I SNIMANJE FILMOVA

Član 56

Društvo u roku utvrđenom Uredbom i na način propisan merodavnim podzakonskim aktom obeležava Rezervat i zaštitnu zonu kao zaštićeno područje tablama propisanog izgleda i sadržaja koje postavlja na mestima gde javni putevi ulaze u Rezervat odnosno zaštitnu zonu, a granice Rezervata obeležava propisanim oznakama.

Društvo u rokovima utvrđenim zakonom i na način propisan merodavnim podzakonskim aktom obeležava granicu ribarskog područja i granice delova Ribarskog područja na kojim je zabranjen ili ograničen ribolov.

Društvo odgovarajućim tablama obeležava mesta i objekte gde je pristup i boravak zabranjen ili ograničen.

Društvo postavlja table odnosno druge oznake sa informacijama o pravilima unutrašnjeg reda i pravilima sportskog ribolova.

Društvo može postavljati i druge table i oznake od značaja za sprovođenje režima zaštite i prezentaciju vrednosti Rezervata, kao što su panoi, bilbordi, planinarske staze, mesta za kampovanje i logorovanje, hranilišta, mesta za otpatke i dr.

Zabranjeno je oštećivanje ili uništavanje i uklanjanje tabli i natpisa na tablama i drugih oznaka iz ovog člana, kao ni njihovo zaklanjanje ili maskiranje drugim objektima.

Član 57

Na području Rezervata nije dopušteno postavljanje informativnih tabli s nazivima pravnih i fizičkih lica i reklamnih i drugih panoa bez odobrenja Društva.

Za postavljanje službenih tabli i drugih oznaka koje su utvrđene propisima u oblasti saobraćaja i javnih puteva, šumarstva, lovstva, vodoprivrede i energetike nije potrebno odobrenje Društva.

Za postavljanje i držanje tabli i panoa iz stava 1. ovog člana Društvo može naplatiti naknadu u skladu sa posebnim aktom.

Član 58

Fotografisanje i snimanje videozapisa i filmova na području Rezervata i zaštitne zone je dopušteno.

Za radnje iz stava 1. ovog člana koje se na području Rezervata vrše u komercijalne svrhe potrebno je pribaviti odobrenje Društva i za njih se plaća naknada na osnovu posebnog akta koji donosi Društvo.

Fotografije, videozapise i filmove koji se snimaju na području Rezervata i publikuju odnosno prikazuju javnosti, fizičko ili pravno lice koje obavlja ili za čiji račun se obavlja snimanje dužno je da jedan primerak snimljenog materijala dostavi Društvu.

S obavezom iz stava 3. ovog člana spomenuta lica biće upoznata prilikom snimanja, a ukoliko to nije moguće smatraće se upoznata donošenjem ovog pravilnika i njegovim objavljivanjem u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

ISTRAŽIVAČKI I OBRAZOVNI RAD

Član 59

Na području Rezervata i zaštitne zone mogu se vršiti naučna i druga istraživanja i obrazovne aktivnosti u prirodi u skladu sa Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Istraživanja i obrazovne aktivnosti iz stava 1. ovog člana dopušteno je obavljati na način da se u većoj meri ne oštete ili unište značajne prirodne vrednosti kao i da se ne zagadi životna sredina.

Član 60

Za istraživanja koja se vrše u pećinama i kraškim jamama na području Rezervata i zaštitne zone potrebno je pribaviti odobrenje Društva, kao i dozvole od nadležnog ministarstva za istraživanje speleoloških i drugih objekata geonasleđa.

Društvo će u zavisnosti od vrste i sadržaja planiranih istraživanja i institucije koja istraživanja obavlja, pribaviti uslove zaštite prirode koje izdaje Zavod za zaštitu prirode Srbije.

Za istraživanja ihtiofaune na području Rezervata i zaštitne zone potrebno je, pored zakonom propisane dozvole ministarstva nadležnog za poslove ribarstva, pribaviti odobrenje Društva.

Član 61

Za geološka i biološka istraživanja na području Rezervata potrebno je pribaviti odobrenje Društva i uslove zaštite prirode koje izdaje Zavod za zaštitu prirode Srbije.

Istraživanja u oblasti šumarstva, poljoprivrede i pedologije, hidrologije, životne sredine, turizma, saobraćaja, energetike, prostornog i urbanističkog planiranja, demografije i kulturnih dobara potrebno je blagovremeno prijaviti Društvu.

Istraživanja iz stava 2. ovog člana ne mogu započeti pre nego što Društvo potvrди prijem prijave istraživanja. Prijava istraživanja mora sadržati relevantne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, vremenu trajanja, izvođaču i broju učesnika istraživanja. U prijavi se mogu navesti i usluge odnosno pomoći koja se očekuje od Društva.

Društvo će u roku ne dužem od tri dana obavestiti podnosioca prijave da je upoznat sa planiranim istraživanjima, mogućnostima pružanja traženih usluga i pomoći, dati preporuke u vezi poštovanja pravila unutrašnjeg reda, odnosno eventualno uputiti podnosioca zahteva na pribavljanje uslova zaštite prirode ili odobrenja Društva ukoliko su istraživanja planirana na mestima utvrđenim članom 7. ovog pravilnika.

Član 62

Obrazovne aktivnosti na području Rezervata, kao što su škola u prirodi, terenska nastava i stručne ekskurzije potrebno je blagovremeno prijaviti Društvu.

Aktivnosti iz stava 1. ovog člana ne mogu započeti pre nego što Društvo potvrdi prijem prijave tih aktivnosti. Prijava nameravanih obrazovnih aktivnosti mora sadržati relevantne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, vremenu trajanja, organizatoru i broju učesnika. U prijavi se mogu navesti i usluge odnosno pomoć koja se očekuje od Društva.

Član 63

Zahtev za izdavanje odobrenja za istraživanja iz čl. 60, 61. i 62. naročito sadrži: naziv i adresu institucije, imena rukovodioca i učesnika istraživanja, naziv i ukupno trajanje projekta, vreme početka i završetka terenskih radova za koje se izdaje odobrenje, glavne metode i tehnike istraživanja, podatke o uzorcima i primercima žive i nežive prirode čije je uzimanje planirano, mesta i objekte na kojima se istraživanje vrši.

Odobrenje za istraživanja pored podataka iz stava 1. ovog člana sadrži i posebne uslove i mere zaštite prirode i životne sredine koji se pri istraživanju moraju poštovati, odnosno primenjivati.

U roku od 15 dana po završetku terenskih istraživačkih radova i obrazovnih aktivnosti, podnositelj zahteva za odobrenje odnosno podnositelj prijave za istraživanja i obrazovne aktivnosti dužan je da Društvu dostavi kratak izveštaj o toku i glavnim vidljivim rezultatima sprovedenih istraživanja i obrazovnih aktivnosti.

Onome ko blagovremeno ne podnese izveštaj iz stava 3. ovog člana Društvo može uskratiti odobrenje za naredna istraživanja odnosno obaveštenje i usluge za obavljanje obrazovnih aktivnosti.

O završetku elaborata odnosno publikovanju rezultata o izvršenim istraživanjima nosilac istraživanja odnosno podnositelj zahteva za odobrenje ili podnositelj prijave dužan je da obavesti Društvo u roku od 15 dana kao i da taj elaborat ili publikovani rad dostavi Društvu.

ČUVARSKA SLUŽBA

Član 64

Sprovodenje pravila unutrašnjeg reda obezbeđuje i neposredni nadzor na području rezervata vrši čuvarska služba.

Čuvarsку službu čine, odnosno poslove čuvarske službe u svojstvu lica sa zakonskim ovlašćenjima i obavezama neposredno obavljaju čuvari zaštićenog područja, zajedno sa neposrednim rukovodicem.

Čuvar zaštićenog područja može istovremeno i obavljati poslove ribočuvara, a neposredni rukovodilac i druge poslove u okviru radnog mesta i stručne spreme kojom raspolaže.

Čuvar je za svoj posao neposredno odgovoran rukovodiocu, a rukovodilac je odgovoran upravniku i direktoru.

Član 65

Za vreme službe, čuvar zaštićenog područja nosi službenu odeću na kojoj se nalazi znak SRP „Uvac” i znak zaštite prirode.

Do donošenja akta iz člana 110. stav 8. Zakona o zaštiti prirode kojim ministar nadležan za poslove prirodnih resursa (u daljem tekstu: ministar) propisuje jedinstvenu uniformu čuvara nacionalnih parkova i zaštićenih područja proglašenih aktom Vlade, čuvar zaštićenog područja će nositi uniformu Rezervat Uvac d.o.o.

Član 66

Čuvar zaštićenog područja za vreme službe može da nosi oružje.

Vrstu, uslove i pravila nošenja i upotrebe, kao i način čuvanja oružja utvrđuje upravljač u skladu sa zakonom.

Član 67

Čuvar poseduje službenu legitimaciju kojom dokazuje identitet, status službenog lica i ovlašćenja u skladu sa Zakonom.

Čuvar je dužan da u vršenju odgovarajućih službenih radnji prethodno pokaže službenu legitimaciju.

Službenu legitimaciju čuvara zaštićenog područja izdaje Upravljač na obrascu koji propisuje ministar.

O izdatim legitimacijama Upravljač vodi evidenciju.

Čuvar zaštićenog područja koji je prestao da vrši čuvarsку službu, dužan je da službenu legitimaciju u roku od tri dana od dana prestanka službe vrati Upravljaču, koju će upravljač odmah poništiti i tu činjenicu uneti u evidenciju iz stava 4. ovog člana.

U slučaju gubitka ili nestanka službene legitimacije čuvar zaštićenog područja je dužan da o ovome odmah obavesti Upravljača.

Izgubljena ili nestala legitimacija oglašava se nevažećom u „Službenom glasniku Republike Srbije” i briše se iz evidencije o izdatim legitimacijama, a čuvaru se izdaje nova legitimacija.

Član 68

Rad čuvarske službe organizuje se na terenu tako što čuvar zaštićenog područja vrši neposredni nadzor i kontrolisce sprovođenje pravila unutrašnjeg reda na području zaštićenog područja.

Čuvar zaštićenog područja vrši obilazak rezervata, po naređenju neposredno prepostavljenog rukovodioca. Čuvar zaštićenog područja ima pravo i obavezu da izvrši službenu radnju na bilo kom delu rezervata. Rad čuvara povremeno i po potrebi organizuje se u paru ili sa više čuvara istovremeno, kroz rad u smenama ili dežurstva, patrolni obilazak i stacionarne kontrole ili kombinovanjem napred navedenih metoda, odnosno drugom primenom terenskog rada.

Član 69

U vršenju čuvarske službe, dužnost čuvar zaštićenog područja je da:

- 1) Prati, odnosno nadgleda kretanje i aktivnosti posetilaca i drugih korisnika, posebno:

- gradnju, rekonstrukciju i dogradnju objekata, transport građevinskog materijala i druge radove koji se u skladu sa zakonom smatraju izgradnjom objekata;
- korišćenje mineralnih sirovina, odnosno kamena, šljunka, peska, drobine, zemlje i treseta;
- korišćenje šuma, odnosno sešu, krčenje, kresanje i paljenje drveća, izvlačenje, odlaganje i transport drvnih sortimenata, sakupljanje semena i dr.;
- korišćenje flore i faune, odnosno sakupljanje i branje biljaka, gljiva i životinja i njihovih razvojnih oblika i šumskih plodova i dr.;
- lov, gajenje i korišćenje divljači;
- ribolov;
- upotrebu motornih vozila i plovila;
- postavljanje objekata na vodi i montažnih i privremenih objekata;
- ulazak u zone, mesta i objekte u kojima je poseta zabranjena ili ograničena;
- kampovanje, logorovanje;
- loženje vatre na otvorenom i primenu pravila i mera zaštite od požara;
- organizaciju i odvijanje sportskih takmičenja i drugih manifestacija;
- odlaganje otpada;

2) prati stanje biljnih i životinjskih vrsta i drugih vrednosti rezervata i vodi evidenciju o njima;

3) pruža pomoć i sarađuje sa lokalnim stanovništvom i drugim nosiocima stvarnih prava na nepokretnostima u cilju zaštite prirode, rešavanju imovinsko-pravnih odnosa i naknadi štete usled uskraćivanja ili ograničavanja prava korišćenja i primene mera zaštite;

4) pruža podatke, pomoć i usluge posetiocima pri obilasku i razgledanju rezervata;

5) prati i pruža druge potrebne usluge organizatorima i učesnicima naučnih i drugih istraživanja i obrazovnih aktivnosti;

6) sarađuje sa korisnicima prirodnih resursa i privrednim subjektima, posebno u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede, energetike, rudarstva i turizma;

7) sarađuje sa inspektorom za zaštitu prirodnih resursa i obaveštava o stvarima iz njegove nadležnosti;

8) sarađuje sa organima unutrašnjih poslova i prema ukazanoj potrebi traži njihovu pomoć;

9) sastavlja zapisnik, obaveštava neposrednog rukovodioca i direktora rezervata i obavlja druge ovde nespomenute poslove, u skladu sa zakonom i aktom upravljača;

10) obaveštava drugi nadležni organ o izvršenju zabranjenih odnosno protivpravnih radnji koje su regulisane propisima iz nadležnosti tog organa i o njihovim izvršiocima ukoliko su poznati.

Član 70

Kada čuvar zaštićenog područja utvrdi ili osnovano pretpostavi da je posetilac, odnosno korisnik zaštićenog područja učinio radnju suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili merama zaštite prirode propisanim u skladu sa Zakonom, ovlašćen je da:

1) legitimiše lice zatečeno u vršenju nedozvoljenih radnji, a lice zatečeno bez ličnih isprava čiji mu identitet nije poznat, privede nadležnom organu unutrašnjih poslova;

2) zatraži da mu lice predoči/pokaže saglasnost, dozvolu, odobrenje, prijavu radova, ulaznicu ili drugi dokument kojim dokazuje status korisnika odnosno posetioca i neko od prava u vezi radova i aktivnosti koje obavlja;

3) izvrši pregled svih vrsta vozila, plovnih objekata i tovara;

4) izvrši svaki pregled, osim stanova i drugih prostorija za čiji je pregled potreban sudski nalog, a posebno pregled:

- prtljaga i ličnih stvari,

- ulova i sredstava za lov i ribolov,

- alata i sredstava za sakupljanje biljaka i životinja.

5) Privremeno oduzme predmete i sredstva kojima je izvršen prekršaj ili krivično delo i predmete koji su nastali ili pribavljeni izvršenjem takvog dela, uključujući delove i primerke živog i neživog sveta, kao i da ove predmete, bez odlaganja, preda upravljaču zaštićenog područja radi čuvanja;

6) Zatraži uspostavljanje prethodnog stanja, odnosno naredi mere za sprečavanje i uklanjanje štetnih posledica, a posebno:

- privremeno zabrani radova i aktivnosti koje se obavljaju bez propisanih saglasnosti ili odobrenja, kao što su naučna i druga istraživanja, obrazovne i sportske aktivnosti i sl.,

- zabrani na licu mesta radove i aktivnosti koje se obavljaju protivno odredbama ovog pravilnika i pravilima protivpožarne zaštite,

- naredi puštanje na slobodu odnosno vraćanje u prirodu zdravih i nepovređenih primeraka životinja ukoliko je to za njih bezbedno.

Član 71

Kada utvrdi radnju učinjenu suprotno pravilima unutrašnjeg reda ili merama zaštite prirode propisanim u skladu sa Zakonom, čuvar sastavlja zapisnik.

Sadržaj zapisnika ili opis koji se unosi u zapisnik je saopštavanje onog što je zatečeno, nađeno, utvrđeno ili na drugi način pribavljen i konstatovano.

U sadržaj se obavezno unose:

- podaci o izvršiocima nedozvoljene radnje, a ako je izvršilac nepoznat to se konstatiše uz osnovanu pretpostavku o mogućem izvršiocu,
- način i vreme izvršenja radnje, sredstva i alati kojima je radnja izvršena,
- podaci o svedocima i drugim raspoloživim dokazima ako postoje,
- nastala šteta, dokumentovana što preciznijim podacima i po mogućству fotografijom,
- podaci o oduzetim predmetima i sredstvima iz tačke 5) člana 70.

Zapisnik je sastavljen u onolikom broju primeraka koliko zahteva konkretna situacija, a ako je kontroli prisutna neka druga zainteresovana strana, jedan primerak zapisnika uručuje se i njoj.

Upravljač će propisati obrazac zapisnika iz ovog člana.

Član 72

O privremeno oduzetim predmetima iz člana 70. čuvar zaštićenog područja izdaje potvrdu sa tačnim podacima o vrsti i količini.

Upravljač obezbeđuje uslove za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih predmeta, i preduzima radnje za dalje postupanje sa primercima oduzeti i nađenih životinjskih ili biljnih vrsta, minerala, kristalnih tvorevina, fosilnih ostataka i artefakata, uključujući njihovo zbrinjavanje dok se stvar ne reši.

O privremeno oduzetim predmetima upravljač vodi evidenciju, sa podacima o vrsti, količini, razlogu privremenog oduzimanja, licu kome su predmeti privremeno oduzeti i čuvar zaštićenog područja koji je predmete privremeno oduzeo.

Član 73

Čuvar zaštićenog područja u vršenju službe postupa stručno, autoritativno i odgovorno, u skladu sa ovlašćenjima koja ima, vodeći posebno računa o ugledu upravljača.

Čuvar vodi dnevnik, odnosno evidenciju dnevnih aktivnosti, čiji sadržaj propisuje upravljač.

Član 74

Čuvar polaže stručni ispit u skladu sa programom koji propisuje ministar.

Upravljač sam organizuje ili na drugi način obezbeđuje obuku, stručno usavršavanje i proveru znanja i veština čuvara zaštićenog područja.

Član 75

Čuvar je opremljen radnom odećom, sredstvima veze i prevoza, potrebnim aparatima, instrumentima i alatom, u skladu sa posebnim aktom upravljača.

Član 76

Na osnovu zapisnika i obaveštenja čuvara zaštićenog područja o učinjenoj zabranjenoj, odnosno protivpravnoj radnji, upravljač shodno stečenim okolnostima, vrsti dela i statusu počinioca podnosi odgovarajuću prijavu ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

PROTIVPOŽARNA ZAŠTITA

Član 77

Na području rezervata planiraju se i sprovode mere zaštite od požara u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara („Službeni glasnik RS”, broj 111/09), propisima donetim na osnovu njega, planom upravljanja SRP „Uvac” i planom zaštite od požara.

Upravljač donosi plan zaštite od požara za područje rezervata shodno članu 47. Zakona o zaštiti od požara.

Upravljač će na pogodan način objaviti, odnosno javno istaći izvode iz plana zaštite od požara, sa osnovnim pravilima protivpožarne zaštite i postaviti odgovarajuće oznake na terenu.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 78

Nadzor nad primenom ovog pravilnika vrši Ministarstvo prirodnih resursa, rudarstva i prostornog planiranja.

Član 79

Društvo će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika doneti akta predviđena Pravilnikom.

Član 80

Stupanjem na snagu ovog pravilnika, prestaje da važi Pravilnik o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi Specijalnog rezervata prirode „Uvac” od 23. maja 2007. godine.

Ovaj pravilnik stupa na snagu u roku od osam dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.

*** Detaljan opis granica područja na kojem je zabranjen pristup i boravak lovaca sa oružjem i psima
(Opis granica Specijalnog rezervata prirode „Klisura reke Uvac” - „Službeni glasnik RS”, broj 50/95)**

Granica počinje na Zlatarskom jezeru od kote 1068, lokalitet potopljene crkve (Crkvina), ide na istok seoskim putem do raskršća puteva za naselja Borja i Spasovina (kota 1200). Odatle ide na jug preko Stojića brda (kota 1117), skreće prema jugoistoku presecajući potok Suvodo i preko Obera i kote 1097 preseca stari put preko Damjana i rečicu Vrševinu, odakle granica preseca put Nova Varoš - Štitkovo izohipsom 1050 i preko poteza Grablje spušta se na kotu 1143. Odatle granica ide pravcem jug - jugoistok na kotu 1114, odakle se spušta na jug, na kotu 902, blizu ušća Kladnice u Uvac. Odatle granica ide na zapad, preko Mlješkuše izohipsom 1100 kojom se spušta na kotu 1203 na jugu. Od ove kote granica i dalje ide pravcem jug - jugoistok, dolazi do kote 1118, izohipsom 1000 spušta se na Čukar do kote 1181, preko kote 1219 kod mesta Nišavići i preseca izohipsu 1100 na jugoistoku. Presecajući reku Uvac, granica ide na zapad preko kote 1114 i dolazi do Ušačke pećine (kota 1019).

Od Ušačke pećine koja predstavlja krajnju zapadnu tačku granice, granica skreće na sever preko kote 1146 preko Ravnog krša i Velikog vrha sa kotom 1159. Dalje ide sekući izohipsu 1000 na Crvene strane, preko Suvog omara zapadno od kote 929 gde skreće na zapad i izohipsom 1100 ide južno od kote 1276 i preko kote 1238 izlazi na staru pešačku stazu kojom ide do njenog završetka i skreće na jug, ispod kote 1029 skreće na zapad i prelazi reku Veljušnicu.

Prelazeći reku Veljušnicu granica skreće u pravcu sever - severozapad, ide uz Veljušnicu lokalnim putem koji povezuje zaseoke Preliće i Ladnik i preko Velike ravni izlazi na kotu 1188. granica skreće prema zaseoku Selište na zapad, od koga putem pored kote 1134 izlazi na kotu 915 i uz Veljušnicu izohipsom 1000 ide do kote 1156. Istom izohipsom granica ide na Dankovicu pored naselja Radijevići ka severu prema Oštroj steni i Mastirinama. Na tom mestu preseca izohipsu 1050, pa preko Omara ide na sever prateći reku Uvac. Na Donjem Ridu preseca put koji iz Nove Varoši vodi preko brane na Zlatarskom jezeru na Štitkovo i ide na sever pored naselja Gujančka Mala, gde se iznad Kozjih stena uključuje na seoski put. Ovim putem, prema severu preko Osoja i Rastoka granica dolazi do kote 1108 na lokalitetu Borova, prelazeći reku Uvac na istoku ide preko kote 1098 (Debela glava) i seoskim putem dolazi do kote 1068 (Crkvina), do početne tačke.

*** Detaljan popis katastarskih parcela i opis granica delova Specijalnog rezervata prirode „Klisura reke Uvac”: Pavlovića brod, Rastoke, Veljušnica i Molitva sa grafičkim prikazom zona u kojima je zabranjen pristup i boravak lovaca sa oružjem i psima, nalazi se u Uredbi o zaštititi Specijalnog rezervata prirode „Klisura reke Uvac” („Službeni glasnik RS”, broj 50/95) i dostupan je na uvid.**